

หนู แก้ หนู หนู หนู

จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย

หนังสือ หัวใจของเด็ก | รี อ ง

หน้ากี่ผู้บังคับบัญชา

หน้ากี่ผู้ใต้บังคับบัญชา

บัญญาบุกเบิก • เอกสาร | เรื่อง | รีบุรี | รีบุรี

ຈົດປະຕິບັດ ພ້ອມສະນະ ຖະໂລກ

ChangeFusion

ເກົ່າງຂໍ້ຕົວສາ
VolunteerSpirit Network

ເນື້ອທາງໝາດໃນ OpenBase ຖຸກໜ້າແພີ່ກາຍ ໄດ້ສົນຍາຂອງມາດ Creative Commons Attribution-Noncommercial-Share Alike 3.0 Unported License ກ່າວສາມາດອຳນວຍຫາຖາກຂໍ້ໃນໄກສະນະແທ່ງລົດໄດ້ ໂດຍຕ້ອງວ່າງລົງແລ້ວທີ່ມາ ນໍາມາໄປໃນເທົ່ອການ
ການຄ້າ ແລະ ຕ້ອງໄວ້ສູງຄວາມນຸ້າຂະບົດເລື່ອວ່າກັນນີ້ມີເນີຍແທ່ງມານີ້ຕັດແປລົງ ເວັນແຜ່ຈະຮຽນເປັນອ່າງອົ້ນ

หน้ากี่ผู้บังคับบัญชา

หน้า กี่ ผู้ บัง คับ บัญ ชา

จัดพิมพ์โดยสำนัก

ปัลกานันทกิกฤต : เอกสาร เรียนเรียน

จะปกครองผู้อื่นได้ จะต้องปกครองตนเองให้ได้ก่อน
จะครองกายผู้อื่นได้ จะต้องครองใจเข้าเสียก่อน

ค า น า

ในภาวะปัจจุบันนี้ สังคมโลกได้เจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารกระทำกันได้ภายในไม่กี่วินาที การทำงานจะประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลว ก็เกิดขึ้นภายในไม่กี่วินาทีเช่นกัน

การสื่อสารที่ว่านี้ มีใช่เฉพาะการใช้เทคโนโลยีที่สื่อสารกันอยู่ในขณะนี้ เช่น โทรศัพท์ โทรสาร หรือการใช้อินเตอร์เนต ฯลฯ เท่านั้น แต่สิ่งที่ใช้ในการสื่อสารที่ขาดไม่ได้ก็คือ คำพูดที่พูดออกมากจากปากของแต่ละคน รวมทั้งดวงตาและท่าทางที่แสดงออกมานั้น จักส่งผลถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการงานได้ด้วย

จึงสรุปได้ว่า ความสำเร็จ หรือ ความล้มเหลวในการทำงานนั้น เกิดขึ้นจากบุคคล กิจการน้อยใหญ่ จัก สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีก็ เพราะบุคคล และบุคคลที่ว่านี้ คือ ผู้บังคับบัญชา และ ผู้รับคำบัญชา หรือที่เรียกวันว่า ผู้ใต้บังคับบัญชา อันจักต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหน้าที่ ของตน ต่างคนต้องต่างอาศัยกันและกัน จึงต้องปฏิบัติ หน้าที่ของตนฯ ให้ถูกต้อง เพื่อเป็นการผูกใจและการอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข และเพื่อเป็นการปฏิบัติตนให้ ลุไปถึงความสำเร็จแห่งการงานนั้นๆ

หัวใจสำคัญในการทำหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา หรือ ผู้ใหญ่ในเบื้องต้น กล่าวไว้ว่าจะต้องไม่มีอคติ ๕ ประการ อันได้แก่

๑. ไม่มีความจำเอียง เพราะความรัก หรือความเห็น
แก่ญาติพี่น้อง พากพ้องของตน

๒. ไม่มีความจำเอียง เพราะชั้ง เพราะเราเกลียด
หรือเพราะเข้าทำให้เราไม่ชอบใจ

๓. ไม่มีความจำเอียง เพราะกลัว เพราะเกรงอำนาจ
มีดหรือถูกข่มขู่จากผู้มีอำนาจ

๔. ไม่มีความจำเอียง เพราะหลง เพราะความไม่รู้
ไม่เข้าใจในการงานนั้นๆ

ผู้บังคับบัญชาจักประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้อง
ไม่มีอดีต ๔ ประการดังกล่าวมาแล้ว

ส่วน หัวใจในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา หรือ
ผู้น้อย สิ่งสำคัญที่สุดคือ ความกตัญญูรักคุณ และกตเวที

គីតុបន្ទានកុំ វានែមីគីរីទៅមាយទិន្នន័យ និងកីឡា ដើម្បី
ស្វែងរកពីរបាយការណ៍ និងការរៀបចំប្រជាជាតិ និងការរៀបចំប្រជាជាតិ

ธรรมสภา และสถาบันบันลือธรรม จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้น เพื่อความเจริญแก่ท่านที่เป็นผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา อันจักทำให้เกิดความสงบสุขแก่ตนเอง และหมู่คณะ หวังว่าคงได้ประโยชน์พอจะเป็นแนวทางในการทำงาน ทั้งแก่ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ตามเจตนาرمณ์ของท่านทุกประการ

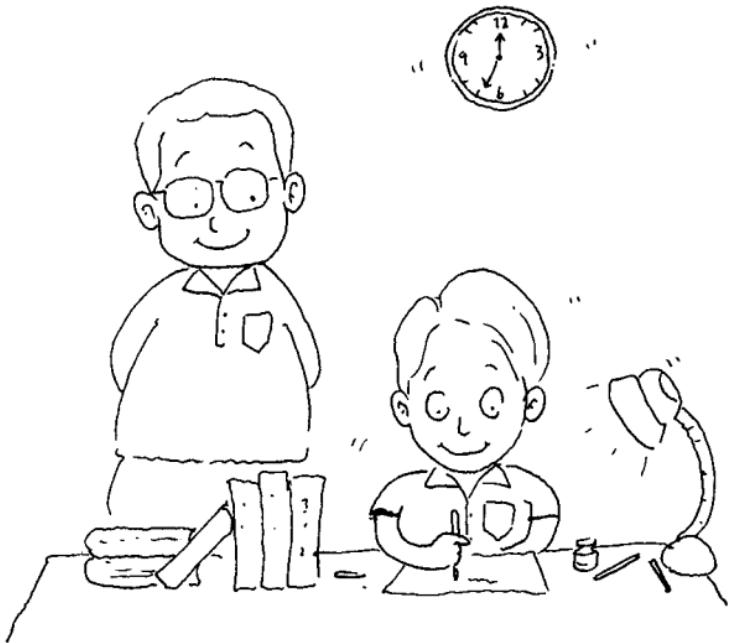
ด้วยความสุจริต หวังดี
ธรรมสกปรกรุดหน้าให้โลกพับกับความสูงสุข

ສາ� ບໍລ

คำนำ	៥
สารบัญ	៥
หลักการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา	១០
หน้าที่ผู้บังคับบัญชา	១១
หลักเตือนใจผู้บังคับบัญชา	១៥
วิธีปักครองผู้ใต้บังคับบัญชา	១៥
หน้าที่ผู้ใต้บังคับบัญชา	៣១
หลักปฏิบัติเพื่อความก้าวหน้า	៣៥
ภาคผนวก :	
เรื่องลำเดียวกัน	៥១
บันทึกสุภาษณ์ ข้อคิดเตือนใจ	៥៥

หลักการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา
อันจักนำมาซึ่งความสำเร็จ และความสุข
ตั้งค่ากีว่า
“งานเกิดได้ผล คนเกิดเป็นสุข”

- ๑. ทำงานด้วยปัญญา ๒. เมตตา เสียสละ
- ๓. วิจารณ์เป็นธรรมะ ๔. อันทะสามัคคี

អ្នកទីផ្សេងគំបែកសារ

ឃ្លឹង ឲ្យបានក៏ដី មិនធ្វើអាយុតាំងទៅ
៦០ ប៉ុណ្ណោះ ចិនឈឺកវា ‘គណោក’ ដើម្បីយោងទីយុ
តាំងអាយុតាំង ‘ឃ្លឹងខាងក្រោមប៊ូលុង ប៉ុងកុងប៊ូលុង’
គណុយឱ្យបានក៏ដី គឺជាប្រព័ន្ធបានក៏ដី តាមទេសបានក៏ដី
ឬតាមទេសបានក៏ដី គឺជាប្រព័ន្ធបានក៏ដី តាមទេសបានក៏ដី
ឬតាមទេសបានក៏ដី គឺជាប្រព័ន្ធបានក៏ដី តាមទេសបានក៏ដី

มากน้อยเท่าไร ก็เรียกว่าผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชา และบุคคลนั้นจะได้เป็นผู้ใหญ่โดยได้รับการแต่งตั้ง จากผู้มีอำนาจสูงขึ้นไป หรือผู้น้อยได้ยกย่องขึ้นเป็นหัวหน้าหมู่ก็ตาม เรียกว่าผู้ใหญ่ทั้งล้วน

ผู้ใหญ่ในที่ทั่วๆไป ท่านจำแนกออกเป็น ๓ ประเภท กล่าวคือ ผู้ใหญ่โดยชาติกำเนิด คือ ผู้ที่เกิดมาในตระกูลพระมหากษัตริย์ เจ้าพระยา หรือมหาเศรษฐี เรียกว่า ชาติวุฒิ ประเภทหนึ่ง

ผู้ใหญ่โดยวัย ได้แก่ผู้ที่มีอายุมากด้วยตัวเอง ๖๐ ปีขึ้นไป หรือมีอายุมากกว่าผู้น้อย เรียกว่า วัยวุฒิ ประเภทหนึ่ง

ผู้ใหญ่โดยคุณ หมายถึง ผู้ที่มีคุณงามความดี มีความสามารถในการทำงานต่างๆ เรียกว่า คุณวุฒิ ประเภทหนึ่ง

แต่ผู้ใหญ่ที่จะกล่าวถึงในที่นี้ หมายເອົ້າຜູ້ປົກຄອງ
คนหรือຜູ້ນັ້ນດັບນັ້ນຈານ້ານ້ອງ ໂດຍໄມ່ຈຳກັດເຊື້ອຫາຕິກຳເນີດ
ໄມ່ຈຳກັດອາຍຸວ່າມາກຫຣີອນ້ອຍ ແລະມີໄດ້ຈຳກັດຄວາມຮູ້ໃດໆ
ສຸດແທ້ຜູ້ໄດ້ເປັນຜູ້ປົກຄອງຄົນ ຜົນ້ນເຮົາເຮີຍກວ່າຜູ້ໃໝ່

ໂດຍເຫດຖືຜູ້ໃໝ່ເປັນຜູ້ມີອຳນາຈບັນດາລແລະປະສົມທີ່
ປະສາທຄວາມດີ ຄວາມຊ້ວ ຄວາມເຈີ້ມ ຄວາມເລື່ອມ
ຕລອດຈນຄວາມສຸຂແລະຄວາມທຸກໆໃຫ້ແກ່ຄົນເປັນຈຳນວນມາກ
ຜູ້ນ້ອຍປະພຸດຕິເລີຍຫາຍສັກຮ້ອຍຄົນ ຍັງໄມ່ເທົກກັບຜູ້ໃໝ່
ປະພຸດຕິເລີຍເພີ່ມຄົນເດືອວ ເພຣະໃນຈຳນວນຮ້ອຍຄົນທີ່
ປະພຸດຕິເລີຍນັ້ນ ຍ່ອມເປັນຄວາມເລື່ອມເລີຍເນິພາະຕົວເລີຍ
ໂດຍມາກ ແລະຜູ້ໃໝ່ຍັງເຮີຍການຕັກເຕືອນວ່າກລ່າວສັ່ງສອນ
ຫຣີອລົງໂທ່າໃກ້ລັບຕົວລັບໃຈທຳດີເລີຍໃໝ່ໄດ້ ເຮືອງກົຈະ
ສົງນ ແຕ່ຜູ້ໃໝ່ປະພຸດຕິໄມ່ດີໄມ່ງາມເລີຍເອງແລ້ວ ຍ່ອມເປັນ

ความเลื่อมเลี้ยงซึ่งกันและกันทั้งคนหรือหมู่นั้น ทำ
ความเดือดร้อนให้แก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาโดยทั่วไป และ
คราฟไม่กล้าที่จะตักเตือน หรือแนะนำลงโทษอย่างใดด้วย
เป็นเหตุให้ผู้ใหญ่ที่ทำผิดแล้วมักไม่ค่อยรู้สึกตัว เนื่องจาก
เห็นว่าไม่มีใครว่ากล่าว ถึงแม้เข้าจะพูดติชมนินทา เขาก็พูดลับหลัง ไม่กล้าพูดต่อหน้า มักจะทำผิดมากขึ้นทุกทีๆ
อาศัยเหตุนี้ จึงควรมีหลักไว้สำหรับเตือนใจตนเอง
ให้ปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง เพื่อความเจริญแก่ตนเองและ
หมู่คณะของตน ดังต่อไปนี้

๑. ต้องอ่านผู้น้อยของตนออก หมายความว่า ผู้ใหญ่
มีผู้น้อยที่อยู่ใต้บังคับบัญชาของตนกี่คน จะต้องพยายาม
ค้นคว้า ศึกษา สืบสวนให้ทราบถึงอัธยาศัยใจคอ ความ
ประพฤติตน ความรู้พิเศษ ว่าคนไหนเป็นอย่างไร ตลอด

จนภาวะความเป็นอยู่ทางบ้าน ทางครอบครัว ว่าเป็นปกติสุขดีหรือเดือดร้อนประการใด เพื่อจะพูดจาใช้สอยให้เหมาะสมแก่ความรู้และอธิบายศัย แล้วเมื่อไม่มีเครื่องถูกฟ้องหรือมีเรื่องไม่ดีเกิดขึ้น ก็จะมีทางพิจารณาในใจจะได้ถูกต้องหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริง ไม่หลงฟังแต่ผู้ที่รายงานฟ้องอย่างเดียว

๒. มีจิตใจเอื้อเพื่อต่อผู้น้อย ผู้ใหญ่ที่ดียอมนีกอยู่เสมอว่า ธรรมชาติผู้น้อยย่อมมีอะไรน้อยกว่าตนอยู่เป็นส่วนมาก เช่น อายุน้อยกว่า ความรู้น้อยกว่า แม้อายุที่เกิดมาจะมากกว่าก็จริง แต่อายุในการทำงานมักจะน้อยกว่า เงินเดือนก็น้อยกว่า ฐานะความเป็นอยู่ก็ต่ำกว่า เป็นต้น จึงควรตั้งใจโอบอ้อมอารีเอื้อเพื่อต่อผู้น้อย ค่อยเอ้าใจใส่ช่วยเหลือทั้งในด้านความรู้ และความเป็นอยู่ ตาม

ควรแก่กรณี พร้อมที่จะให้อภัยความผิดพลาดของผู้น้อย
ที่ทำไปโดยไม่มีเจตนาทุจริตเสมอ

๓. ใช้ธรรมะเป็นอำนาจ คือการที่ผู้ใหญ่จะให้ผู้น้อย
เคารพนับถือกล่าวเกรงตนนั้น จะต้องมีธรรมะ คือจะต้อง
ยึดเหตุผลเป็นหลัก แต่ถ้าผู้ใหญ่ถือตัวว่ามียศ มีอำนาจ
ทุกอย่างเหนือกว่าผู้น้อย เวลาจะพูดก็พูดด้วยคำชี้ คำดุ
จะพูดผิดถูกอย่างไร ใจจะชัดขึ้น หรือโต้เถียงอะไร
ไม่ได้ทั้งสิ้น เพราะถือว่าตัวมีอำนาจ เวลาจะทำอะไรก็ตาม
มักจะทำตามอำเภอใจ หรือทำตามชอบใจของตน โดย
ไม่คำนึงว่าการกระทำนั้นจะผิดถูก หรือว่าจะเกิดความ
เดือดร้อนแก่ใคร เมื่อจะมีผู้ทักท้วงห้ามปราบก็ไม่ยอมฟัง
 เพราะถือว่าไม่มีใครจะใหญ่กว่า หรือไม่มีใครดีกว่า ผู้น้อย
 ยอมหมดความเคารพนับถือและเกรงใจ ซึ่งยังติดเตียน

นินทาต่างๆ เรียกว่าผู้น้อยมีแต่กลัวเกลียด ไม่ใช่ความกลัวเกรง

ฉะนั้นผู้ใหญ่จะทำอะไร จะพูดอะไร ก็ต้องทำและพูดโดยมีเหตุผล ถือเอกสารทำและไม่ควรทำเป็นเงณห์ถึงคราวจะร้อนก็ร้อนเท่าแสงอาทิตย์ ถึงคราวจะเย็นก็เย็นเท่าแสงจันทร์ คือไม่ให้ร้อนถึงไหม้ และไม่ให้เย็นถึงหนาว ทำตนให้เป็นหลัก เรียกว่าใช้อารมณ์เป็นอำนาจย่อมเป็นที่พึงของผู้น้อยได้ และเกิดความรักใคร่ เคราะห์ ยำเกรง และนับถือแก่ผู้น้อย

๔. ถึงคราวซึ่กซึ่ ถึงคราวประคงก์ประคง ใน การปกครองนั้นผู้น้อยย่อมมีนิสัยต่างๆ กัน บางคนก็เป็นคนดื้อด้าน ชอบรั้น และโถ่เตียงผู้ใหญ่ บางคนก็เป็นคนอ่อนโยน เรียบร้อย ว่านอนสอนง่าย บางคนก็ชอบยก บางคนก็ชอบให้ดุว่าเสียก่อนจึงจะทำได้

จะนั้น ผู้ใหญ่ซึ่งมีหน้าที่ปกครอง จำเป็นต้องใช้วิธี
ปกครองหลายอย่าง เพื่อให้เหมาะสมกับนิสัยผู้น้อย เช่น
ปลอนบ้าง ปราบบ้าง ยอบบ้าง ดุบ้าง ลงโทษบ้าง
ตำหนิตเตียนบ้าง ตามสมควรแก่บุคคลและเรื่องราวที่
เกิดขึ้นนั้นๆ ลุดแต่วิธีไหนจะเหมาะสมสมและได้ผล คือ ให้
ผู้น้อยกลับตนเป็นคนดีได้

วิธีการปกครองเหล่านั้น แม้จะมีหลายอย่าง แต่
เมื่อประมวลแล้วก็มี ๒ อย่างเท่านั้น คือ ชูรักบประคง
ชู หมายถึง บังคับปราบปรามดุหรือลงโทษอย่างได้
อย่างหนึ่งแก่ผู้ทำผิดเพื่อให้เข็ດทราบ ผู้น้อยจะได้สำนึก
ตัวเองและไม่ทำผิดอีก

ประคง หมายถึง บัญชา สั่งสอน ปลอนใจ
ยกย่อง ชมเชย ให้รางวัลแก่ผู้ที่ทำดี เพื่อให้ผู้น้อยมี
กำลังใจในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

รวมความว่า ชู้กับประคองนี้ เมื่อันพระเดชกับ
พระคุณ หรือบังคับกับบัญชา ทั้งสองอย่างนี้ผู้ใหญ่จะ^{จะ}
ใช้อย่างใดอย่างหนึ่งเฉพาะชู้หรือประคองอย่างเดียวไม่ได้
ชู้กเมื่อกับความร้อน ย่อมมีประโยชน์ ทำของที่ยัง^{ไม่}
สุกให้สุก ของที่ยังไม่แห้งให้แห้ง ใช้ได้ตามที่ต้องการ
ส่วนประคองก็เมื่อความเย็น ลิ่งไดร้อนเกินไปก็ทำให้
เย็นลง ทั้งความร้อนและความเย็น ย่อมสามารถใช้ทำ
ของให้ดีขึ้น และรักษาของที่จะเสียไม่ให้เสียได้ ให้คง
สภาพดี เช่นของสุกแล้วทิ้งไว้เย็นนานจะบูด ก็อุ่นให้ร้อน
หรือใส่ภาชนะที่เก็บความร้อนไว้ ก็ทำไม่ให้เสียได้ ผลไม้
ที่สุกแล้วถ้าอากาศร้อนทำให้อมจัดและเน่าเสียไว เอา
แช่น้ำแข็งหรือใส่ตู้เย็นไว้ ก็รักษาผลไม้ไว้ได้นาน จะนั้น
ผู้ใหญ่ที่ดีเมื่อถึงคราวควรชูกชู้ เมื่อถึงคราวประคอง

ก็ประคอง มีจิตใจหวังดีสม่ำเสมอ ให้ครัวภูรอบคอบ
แล้วจึงชูที่ปรือประคอง ไม่กดจนฟื้อ และไม่ยกจนเหลิงไป
ข้อสำคัญต้องอ่านผู้น้อยออกดังกล่าวแล้วในข้อที่หนึ่งนั้น

๕. ให้ผู้น้อยทำงานที่เหมาะสมแก่ความรู้ ความสามารถ
ของเข้า คือ ผู้น้อยมีความรู้ความชำนาญแผนกใด ก็ให้
เขาทำงานแผนกนั้น งานย่อ้มสำเร็จเรียบร้อย ไม่ควร
จะใช้ส่งๆไป โดยไม่ทราบว่าผู้น้อยมีความรู้ และความ
สามารถหรือเปล่า ถ้าเขายังไม่รู้ ต้องฝึกให้รู้ให้เข้าใจดี
เลี้ยงก่อน แล้วจึงมอบงานนั้นให้ทำ

อีกอย่างหนึ่งต้องรู้ว่างานนั้นเข้าชอบทำหรือไม่ ถ้า
เป็นงานที่เขามิชอบ มันก็ขัดกับอธิบายศัย งานนั้นก็มัก
ไม่สำเร็จ หรือสำเร็จแต่ไม่เรียบร้อย ทำให้งานตกไป
ไม่เจริญขึ้น พยายามเลือกงานที่เข้าชอบ มีฉะนั้นต้อง

อธิบายชี้แจงถึงผลดีและผลเสียของงานนั้นให้เข้าทราบ
ปลูกจิตใจให้เขามีจันทะ...ความพอดีในงานนั้นๆ เสียก่อน
จึงให้ลงมือทำงานนั้น

๖. ต้องพูดจาให้เป็นหลัก เมื่อพูดจากับผู้น้อย ถ้า
เป็นเวลางานต้องพยายามพูดให้เป็นเรื่องจริงจัง พูดแล้ว
ไม่กลับกลอก โลเล หรือว่าโอนเอนไปมา พูดให้ผู้น้อย
เชื่อถือและไว้วางใจได้ ถ้าเป็นเวลาเล่นสนุกสนานก็พูด
ให้สนุกครึ่นเครงพอสมควรแก่กำลังเทศะ

จะพูดในเวลาใดก็ตาม ควรละเว้นจากการพูดคำเท็จ
คำส่อเสียด เพ้อเจ้อ พูดแต่ความจริง คำอ่อนหวาน
威名ไมตรี และคำที่มีประโยชน์ชั่วคราว คำพูดเป็นสิ่งสำคัญ
ของผู้ใหญ่ เพราะผู้ใหญ่ส่วนมากทำงานด้วยปาก ไม่ใช่
ด้วยมือ เพราะมีมือเพียงสองมือ แต่งานที่ต้องทำในความ

รับผิดชอบมีหลายอย่าง ถ้าผู้ใหญ่มัวทำด้วยมือเองทุกอย่าง งานก็คั่งค้างมาก ผู้ใหญ่จึงจำเป็นต้องใช้ปากเป็นอาวุธ เป็นเครื่องมืออันสำคัญสำหรับทำงาน จะลงมือทำเองก็ ทำเพียงเพื่อเป็นตัวอย่างให้ผู้น้อยดูและจำไปเท่านั้น งาน มากมายใหญ่โต คำพูดที่ดีเพียงสองสามคำย่อมสำเร็จไป ได้ด้วยความเรียบร้อย คำพูดที่ดีย่อมเหมือนน้ำมันเครื่อง ที่ดี ยอดลงไปในเครื่องเล็กน้อยเท่านั้น ย่อมเป็นเครื่อง หล่อลื่นทำให้เครื่องจักรที่ใหญ่โตหมุนจิ้ง และทำงานได้โดย เรียบร้อยตลอดทั้งวัน

ผู้ใหญ่ที่พูดเป็น พูดให้เรา ถูกใจผู้น้อยแล้ว ผู้น้อย ก็ทำงานได้อย่างสนับายนิ่ง โดยไม่รู้สึกเหนื่อยเหนื่อย และ สำเร็จลงด้วยดี จึงมีภาษิตว่า “อาวุธใดในพิภพไม่ลับปาก งานน้อยมากฟันฟากขาดเป็นลิน”

ผู้ใหญ่จึงต้องพยายามพูดให้จริง ให้มีประโยชน์ และ
ไม่เราฟัง อย่าให้เข้าทำงานได้ว่า “เป็นผู้ใหญ่ไม่มีหลัก
พูดเหมือนไม่ปักชื่อaway”

๗. **ไม่ตั้งอยู่ในอดติ ๔ ประการ เมื่อมีเหตุการณ์**
อะไร เช่นจะรับคนเข้าทำงานก็ต้องไล่คนออกจากงาน
ก็ต้องเลื่อนเงินเดือนก็ต้องจ่ายเงินก็ต้องทำด้วย
สติปัญญา ไตรตรอง ใครครัวภูให้ลั่นเอียดถีกัวน ระวัง
ไม่ให้จิตใจประกอบไปด้วยอดติ ๔ ประการ คือ

จำเอียงเพราความชอบพอรักใคร เช่น เห็นว่า
คนนี้เป็นพื่น้อง เพื่อนฝูง จึงรับเข้าทำงาน ๑ จำเอียง
เพราซัง เช่นเกลียดคนนี้จึงไล่ออกจากงาน ๒ จำเอียง
เพรากลัว เช่น กลัวพ่อแม่ของคนนี้ เพราเป็นผู้มี
คักดีมีอำนาจเหนือตนจะกรอ จึงไม่กล้าลงโทษลูกของเขา

แม้จะทำความผิดเลียหาย ๑ และ จำเอียงเพระหลง เช่น เลื่อนเงินเดือนให้เท่ากัน แต่ความจริงบางคนเขี้ยงทำงานไม่เท่ากับคนอื่น มักหลบเลี่ยงงาน ๑ และตั้งอยู่ในความยุติธรรม ใครผิดก็ว่าไปตามผิด ใครถูกก็ว่าไปตามถูก ก็ยอมจะเป็นที่เคารพยำเกรงของผู้น้อย จัดว่าตั้งอยู่ในมัชณิมาปฏิปทา คือเดินสายกลาง

๔. มีพระมหาเป็นหลักใจ ได้แก่ ผู้ใหญ่ที่ดียอมดำเนินตนมั่นคงอยู่ในพระมหาวิหารสืประการเป็นประจำในตัวผู้น้อยเป็นนิจ กล่าวคือ มีเมตตา รักใคร่ ปราณາให้ผู้น้อยได้รับความร่มเย็นเป็นสุขโดยทั่วกัน ๑ กรุณา สงสาร ช่วยเหลือผู้น้อยที่ทุกข์ยากจนเต็มความสามารถ ๑ มุทิตา พloyiyinดีต่อผู้น้อยที่มีความเจริญขึ้น แม้จะได้รับยกย่องดีกว่าตนก็ไม่คิดริษยา ๑ และอุเบกษาวางแผนเฉยๆ

ในเวลาที่เห็นผู้น้อยต้องได้รับโทษ หรือรับความวินาศีที่ตนไม่สามารถที่จะช่วยได้ หรือตนช่วยแล้วแต่ไม่สำเร็จ ๑

๔. ประพฤติตามสังคಹวัตถุ ๔ คือ

๑. ให้ลิ่งของต่างๆ มีเลือดผ้าและอาหาร เป็นต้น เพื่อลงเคราะห์ผู้น้อย ผู้ยากจน หรือให้เพื่อเป็นรางวัลในการที่เข้าทำงานดี เรียกว่า ทาน ๒. เจรจาถ้อยคำที่ໄพเราะอ่อนหวาน เป็นคำที่มีประโยชน์ต่อผู้น้อยจะได้อาบีคิด หรือทำให้เกิดกำลังใจ เรียกว่า ปิยะชา ๓. หาโอกาสให้ความช่วยเหลือแก่ผู้น้อย ในกรณีต่างๆ เช่นๆ เรียกว่า อัตถจริยา ๔. วางแผนสมำเสมอต่อผู้น้อย ไม่ถือตัวว่าเป็นนาย มีอำนาจเหนืออย่างเดียว เห็นว่าผู้น้อยก็เป็นผู้รักสุขเกลียดทุกข์เหมือนกับตน และไม่แสดงตัวให้เห็นว่าอ่อนแอกหรือโง่ จนเป็นเหตุให้ผู้น้อย

ดูถูกได้ ประพฤติให้หมายสมตองด้วยความประสงค์ของผู้น้อยทั้งหลาย โดยการแสดงตนให้เป็นเหมือนพ่อ เพื่อนพี่ ตามกาลเทศอันควร เรียกว่า สามัคคิ

๑๐. ตรงต่อเวลา เรื่องเวลานี้เป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่ต้องพยายามรักษาให้เที่ยงตรงอยู่เสมอ มีจะนั้นก็จะทำให้ผู้น้อยดูถูก และเอาอย่างที่ไม่ดีไปใช้ เช่น ผู้ใหญ่มาทำงานซักว่าปกติ ผู้น้อยก็ย้อมมาซ้ำบ้าง หนักเข้าใครมาซ้ำ สาย ก็ไม่กล้าว่ากันได้ เพราะผู้ใหญ่ก็เป็นเลี้ยงยิ่งกว่านั้น งานบางอย่างที่พожะเสร็จเร็ว ก็กลับซ้ำ

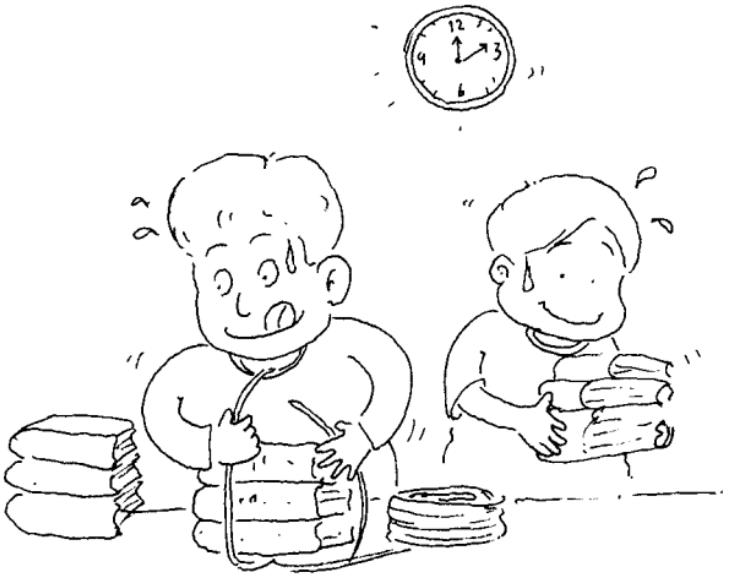
ยิ่งขึ้น เพราะรอผู้ใหญ่มาเช็คนเท่านั้น ราชภูมิมาติดต่อนางทีต้องเลี่ยงงานทั้งวัน จนกลับถึงบ้านค่ำ เพราะเรื่องที่มาติดต่อนั้นผู้น้อยทำเสร็จแล้ว ติดขัดที่ต้องรอผู้ใหญ่ไม่ได้เช่น บางครั้งผู้ใหญ่นัดประชุมไว้ ๐๙.๐๐ น. ผู้น้อย

การอยู่แล้วจนกระทั้งຈวนเที่ยงผู้ใหญ่จึงมา การประชุมต้องรับร้อน เพราะต้องให้เสร็จก่อนเวลาเที่ยง จึงทำให้ไม่ได้ประโยชน์เท่าที่ควร ถ้ายิ่งนัดประชุมรายวารผู้ที่ต้องเดินมาจากที่ไกลด้วยแล้ว ย่อมเสียเวลาทำมาหากินของเขาก็ย่างมาก หากผู้ใหญ่ผิดเวลาในการนัดประชุมบ่อยๆ คราวหลังการประชุมก็ไม่ค่อยมีความหมาย ผู้น้อยอาจจะมาบ้าง ไม่มาบ้าง หรือมาช้าเกินเวลาประชุมไปแล้ว ตามผู้ใหญ่เช่นเดียวกัน เมื่อผู้ใหญ่ไม่ค่อยตรงเวลาเสียแล้ว งานต่างๆมักจะเคลื่อนคลาดไปหมด คำสั่งต่างๆ หมดความศักดิ์สิทธิ์ ผู้ใหญ่จึงจำเป็นต้องทำตัวให้เป็นคนตรงต่อเวลา ในยามปกติและเวลาราชการ เพื่อเป็นแบบอย่างอันดีของผู้น้อย

๑๑. **วิธีทำงานที่ดี** ผู้ใหญ่ต้องมีความรู้ลະเอียดในการงานที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ และมีเทคนิคใน

การทำงานนั้น สามารถจะทำให้เสร็จโดยเร็วและเรียบร้อย กว่าธรรมดា ทั้งอาจสั่งสอน ชี้แจง ให้ผู้น้อยเกิดความรู้ พิเศษจากที่เขาได้เรียนมา และทำให้ดูได้ด้วย ไม่ใช้รู้เพียง พูดเท่านั้น

รวมความว่า มีความรู้ความเข้าใจตั้งแต่งานตា ที่สุดจนถึงสูงที่สุด เช่น เป็นแม่ทัพ ก็มีความรู้เจ้มแจ้ง ตั้งแต่ชั้นพลทหารขึ้นไป หรือเป็นกบัตันเรือ ก็มีความรู้ ตั้งแต่หน้าที่กะลาสีเรือขึ้นไปเลยที่เดียว และทำได้ตาม ความรู้นั้นๆด้วย เพราะงานบางอย่างถ้าทำไม่ถูกวิธีแล้ว ทำให้งานนั้นต้องใช้คนมาก และเสร็จลงด้วยความยาก ลำบาก เช่นการยกไม้ซุงขึ้นมาสำหรับเลือย ถ้าใช้คนลัก ๑๐ คน ก็ยกไม่ขึ้น แต่คนเลือยไม้มีเพียง ๒ คน รู้จักวิธี ค่อยๆ ดีดไม้ซุงขึ้นมาทีละน้อยๆ เขา ก็เอาไม้ขึ้นมาเลือย ได้อย่างง่ายดาย เป็นต้น

หน้ากี่ผู้ได้บังคับบัญชา

ຟັງຈ້າຍ ຄົວ ພູໃຕບັງຄົບບັນຫາ ຕຽບກັນບ້າມ
ກັບພູໃຫຍ່ດັ່ງກ່າວແລ້ວ ແຕ່ໄມ້ໃຫ້ວ່າພູນ້ອຍຈະເປັນ
ຄະເລວກຮາມහັກວົດຕໍ່ເຊົາ ໄນມີຄວາມສໍາຄັນຈະໄຮ
ຄວາມຈິງກັ້ງພູໃຫຍ່ແລະພູນ້ອຍ ຕ່າງຕ້ອງຈາກຍ
ຫຶ່ງກັນແລະກັນ

จะเป็นผู้ให้ภูมิ...ถ้าไม่มีผู้น้อยยอมให้เป็น ก็เป็นไม่ได้ ถึงจะมีเงินจ้าง ถ้าเข้าไม่ชอบ เขา ก็ไม่ยอมรับจ้าง ถึงแม้ว่าจะมีอำนาจ หากเข้าเกลียด เขา ก็ไม่ยอมอยู่ด้วย หรือแม้จะอยู่ก็อยู่ไป เพราะความจำเป็น กิจการงานนั้นๆ ยอมดำเนินไปด้วยความชลุกชลัก ไม่สะตอ ก

พึงเห็นด้วยอย่าง เช่น นาฬิกา เครื่องจักรทุกตัว ย่อมมีความสำคัญเท่ากัน ถ้าตัวใดจะเลิกหรือให้ภูมิ ก็ตาม มีความชัดข้อง เป็นต้นว่าหักหรือคด ย่อมเป็นเหตุให้นาฬิกาต้องหยุดไม่หมุนต่อไป หากจะพอเดินไปได้ก็บอกเวลาไม่เที่ยงตรง ฉะนั้น ผู้น้อยก็ไม่ควรจะห้อใจ หรือเลี้ยงใจว่า เราต้องทำงานตា ต้องเหนื่อยมาก ไม่มีเกียรติ ความจริงคนจะมีเกียรตินั้น ไม่ใช่อยู่ที่ทำงานต่างงานสูง แต่อยู่ที่ว่าใครจะทำงานมาก หรือใครทำงานน้อย เพราะ

เกียรติของคนอยู่ที่ผลของการ เกียรติของงานอยู่ที่การกระทำ

ผู้ใดทำงานมาก...ผู้นั้นย่อมมีเกียรติมาก

ผู้ใดทำงานน้อย...ย่อมมีเกียรติน้อย

ผู้ใดไม่ทำงานเลย...ผู้นั้นย่อมไม่มีเกียรติเลย

ด้วยว่า ผลของการจะเกิดเจริญขึ้นกว้างขวาง หรือเสื่อมลง เนื่องด้วยคนทำงานมากหรือทำงานน้อย ไปที่ไหนก็มองเห็นได้ชัดๆ หมูไดคนที่อยู่ทำงานมาก หมูนั้นก็เจริญมาก หมูไดม้าแต่เกียจคร้านทำงานย่อหย่อน ทำนิดหน่อย ไม่ค่อยทำงานให้จริงจัง หมูนั้นก็เสื่อม ไม่ว่าทางวัดหรือทางบ้าน เมื่อผู้น้อยเป็นคนสำคัญดังกล่าวแล้ว จึงมีหน้าที่เป็นหลักปฏิบัติ เพื่อความเจริญของตนเอง และหมูคณะ ดังต่อไปนี้

๑. ต้องอ่านผู้ให้ญี่ที่ปกครองตัวให้ออก ข้อนี้มีนัย
เหมือนกับที่ผู้ให้ญี่ต้องอ่านผู้น้อยให้ออก ฉันใด ผู้น้อยก็
ต้องอ่านผู้ให้ญี่ให้ออกฉันนั้น ต่างกันแต่เพียงว่า ผู้ให้ญี่
อ่านผู้น้อยนั้นมากกว่า เพราะผู้น้อยนั้นมีหลายคน มาก
ที่จะเข้าใจอธิบายศัยใจคอได้ดีทุกคน ส่วนผู้ให้ญี่มีเพียง
คนเดียว หรือมีสองสามคน ผู้น้อยย่อมมีโอกาสศึกษา
สังเกตได้ง่ายกว่า เมื่ออ่านนิลัยของผู้ให้ญี่ออกแล้ว ย่อม
ประพฤติดน ให้เป็นที่ถูกใจผู้ให้ญี่ได้โดยง่าย และการ
ทำงานทั้งหลายก็ย่อมดำเนินไปได้ด้วยความสะดวก เรื่อง
การอ่านผู้ให้ญี่ให้ออก และการทำงานทั้งหลายก็ย่อมจะ
ดำเนินไปได้ด้วยความสะดวก

เรื่องการอ่านผู้ให้ญี่ให้ออก เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดและ
สำคัญอย่างยิ่งของผู้น้อย ถ้าอ่านไม่ออกแล้ว การ
กระทำ การพูด ทั้งหลายจะพลอยเสียหมด

**๒. มีความจงรักภักดี เมื่อผู้น้อยได้เข้ามาอยู่ใน
ความปักครองของผู้ใหญ่คนใดด้วยความสมัครใจ หรือ
เราทำงานอยู่ก่อน เขาแต่งตั้งผู้ใดมาเป็นผู้ปักครอง แม้
จะยังไม่รู้จักเลย เป็นองตันก์ต้องตั้งใจมีความจงรักภักดีก่อน
คือต้องแสดงความเคารพนับถือ มีความรักใคร่ยกย่อง
ยำเกรงในฐานะที่เป็นผู้ใหญ่ อย่าเพิ่งไปคิดลบหลู่ดูหมิ่น
หรือดูถูกความรู้ความสามารถว่าสู้คนนั้นไม่ได้ คนเก่าต้อง^{ดีกว่าเป็นต้น} เป็นเหตุให้จิตใจของเราตั้งไว้ผิด เป็นโทษ
หลายประการ ทั้งจะทำให้อ่านผู้ใหญ่ไม่ออกด้วย เพราะ
เมื่อคิดไม่ชอบใจและดูหมิ่นเสียแล้ว ท่านทำอะไรก็เลยเห็น
เป็นเรื่องเสียไปหมด ไม่เป็นทางให้ได้พิจารณาโดยรอบครบ
จั่นนึกเสมอว่า “ถ้าต้องการให้ผู้ใหญ่รักเรา เราจะรักภักดี
ต่อท่านก่อนด้วยความจริงใจ”**

๓. ต้องเชือฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง เรายังเป็นผู้น้อย
มีหน้าที่ต้องเชือฟังท่านเป็นส่วนใหญ่ สิ่งใดที่ท่านได้สั่ง
ตามระเบียบทนาทีของการงานแล้ว ต้องเชือฟังและปฏิบัติ
ตามคำสั่งนั้นโดยเคราะห์ พยายามกระทำให้ลำเร็จตาม
ความมุ่งหมายโดยเรียบร้อย และให้ดีที่สุดเท่าที่ตนจะทำได
อย่าคิดว่า พอทำให้เสร็จฯไปเท่านั้น ผู้ใหญ่ย่อมมีตาสูงกว่า
ย่อมเข้าใจได้ทันทีว่า เราตั้งใจทำหรือไม่ ข้อนี้แหละ
จะเป็นเหตุให้ท่านอ่านเราอကว่า เราเป็นคนดีหรือเลว
เพียงใด ผลงานที่เราทำงานคำสั่งนั้นแหละ เป็น
รายงานอยู่ในตัวเสร็จ อย่าเห็นว่าเป็นงานเล็กน้อย ทำ
ลางๆก็ได้

ผู้น้อยจะดีได้ ก็ต้องอาศัยทำงานเล็กๆได้เรียบร้อย
ที่สุด แล้วย่อมเป็นที่ไว้วางใจของผู้ใหญ่ และจะให้ทำงาน

ที่ยกและให้ยื้อชั้นต่อไป หากแต่เพียงงานเล็กๆ เรายัง ทำไม่ได้ดีแล้ว ใครเขาก็จะไว้ใจให้ทำงานให้ญี่ปุ่นได้เล่า การ ปฏิบัติตามคำสั่ง ต้องทำให้ทันกalemเวลาที่กำหนด ไม่ใช่ ปล่อยให้ล่าช้า แม้ทำดีก็จะกลายเป็นเสียไป เพราะเลย เวลาที่ท่านต้องการเสียแล้ว

๔. ต้องยกย่องชมเชยผู้ให้ญี่ปุ่นในที่ทุกสถาน ข้อนี้ หมายความว่า เมื่อเรามีโอกาสสนทนากับใคร หรือไป ในที่ต่างๆ ควรพยายามพูดชมเชย สรรเสริญ ในคุณงาม ความดีของผู้ให้ญี่ปุ่นตามที่เป็นจริง หากจะมีคราบถึง ความช้ำของผู้ให้ญี่ปุ่นบ้าง ถ้าเรารู้ว่าไม่เป็นจริง ต้องคัดค้าน ทันที หากเป็นเรื่องที่ผู้ให้ญี่ปุ่นประพฤติชั่วจริง เรา ก็อย่า พูดจากทับถมเพื่อกดให้เลวลง หากโอกาสพูดกลับเกลี้ยอน หรือปฏิเสธว่าไม่ทราบชัด หรืองดพูดเลยจะดีที่สุด

๕. เท็งงานสุจริตเป็นศักดิ์สูง งานใดๆ เป็นงานทุจริต
ผิดกฎหมายและศีลธรรมประเพณีอันดีแล้ว พึงเห็นว่า
เป็นงานที่ Lewtham ตាช้า ไม่ควรกระทำหรือแม้ร่วมมือทำ
กับผู้อื่น เพราะงานที่ทำนั้นและเป็นเครื่องส่อให้ทราบ
ว่าผู้ทำเป็นคน Lewtham หรือเป็นคนไม่ดีขนาดไหน

ทั้งงานทุจริตนั้น ย่อมก่อให้เกิดความเดือดร้อนใจ
แก่ผู้ทำทั้ง ๓ กาล คือ ก่อนเวลาจะทำต้องแอบคบคิด
โดยไม่ให้ใครล่วงรู้ ทำให้มีความ恐慌ระวนระวายใจตั้งแต่
เริ่มแรก ครั้นในเวลาทำก็ต้องคอยระหวัดระวังข้างหน้า
ข้างหลัง กลัวแต่จะมีผู้มาพบเห็น กลัวถูกจับไปทำโทษ
ครั้นทำแล้วก็ยังต้องคอยหลบหลีกเจ้าหน้าที่ ต้องพยายาม
ปกปิดไม่ให้มีร่องรอยอะไรหลงเหลืออยู่ และยังต้องเป็น
ทุกข์ใจ แล้วกลัวจะต้องไปรับโทษตกนรกในชาตินาอิก

เรียกว่า การทำงานทุจริตนั้นหาเวลาสบายนะใจไม่ได้เลย จึง
ไม่ควรทำอย่างยิ่ง

**ก็งานสุจริตหรือทุจริต นี้มีอะไรเป็นเครื่องวัดเล่า?
พึงถือหลักพิสูจน์ดังนี้**

ถ้างานได้ทำแล้วถูกกฎหมาย ถูกศีล ถูกธรรม และ
ถูกประเพณี เรียกว่าเป็นงานสุจริต

ถ้างานที่ตรงกันข้าม คือทำแล้วผิดกฎหมาย ผิดศีล
ผิดธรรม ผิดประเพณีอย่างโดยย่างหนึ่ง ชื่อว่าเป็นงาน
ทุจริต

๗. ไม่มุ่งร้ายริษยาผู้ใหญ่ เพราะการที่เรามุ่งร้าย
หรือเราริษยาต่อผู้ใหญ่แล้ว จะหวังให้ผู้ใหญ่รักเรา และ
ประกรณดีต่อเราได้อย่างไร และเมื่อผู้ใหญ่ไม่ชอบพอเรา
หมดความหวังดีต่อเราแล้ว ความเจริญของเราก็จะต้อง

หยุดชะงัก ไม่มีทางที่จะก้าวหน้าได้อีกต่อไป ถึงเราจะทำดีอย่างไร ถ้าผู้ใหญ่ไม่ยกย่องสนับสนุนแล้ว ก็เหมือนhaven เพชรที่ไม่มีเรือนทองรองรับ ย่อมจะไม่เด่นขึ้นได้

ฉะนั้นเราต้องตั้งใจดี มีมุทิตาจิตพلوຍยินดีในความเจริญของผู้ใหญ่ หรือในเมื่อผู้ใหญ่ได้ลาภยศเสมอ ทั้งไม่มีจิตธิษยาแกลังทำงานให้เสียไป พยายามทำงานในความคุบคุมของห่านให้ดีและเรียบร้อยที่สุด

๔. ไม่มีนิสัยดีนเด้น คือ ในเวลาที่ผู้ใหญ่ชมหรือยกย่อง ก็ไม่ฟุ่งหรือร่าเริงจนเกินไป เวลาถูกติหรือถูกลงโทษก็ไม่ฟ่อ หรือเคร้าโศก จนไม่มีจิตใจจะทำการงานต่อไป ต้องพยายามระงับสติข่มความฟุ่งและความฟ่อไว โดยพิจารณาคันหาเหตุของการที่ได้รับความชมเชย หรือถูกตำหนนิว่าเกิดมาจากอะไรแน่ เราได้รับสารเสริญก

เพราะเราทำความดีอย่างนั้นๆ และเราได้รับความติเตียน
 ว่ากล่าวลงโทษ ก็ เพราะเราทำความผิดนั้นๆ เห็นเป็น
 เรื่องปกติธรรมดា เพราะการทำงานนั้น เมื่อทำแล้วถ้า
 ไม่ถูกก็ต้องผิดอย่างโดยย่างหนึ่ง ไม่มีใครที่ทำอะไรโดย
 ไม่ผิดเลย นอกจากคนที่ไม่ทำงานเท่านั้น

๙. มีจิตหนักแน่นในกิจการงานอันเป็นหน้าที่ คือ
 เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานอะไรแล้ว จะต้องตั้งใจให้
 มั่นคง ไม่โลเล หรือห้อถอยต่อภาระนั้น แม้ว่างานนั้น
 จะต้องลำบากตราตรึง หรือมีอุปสรรคยุ่งยากมากน้อย
 เพียงไร ก็มีความหนักแน่น ออดทน นากนั้น หาวิธีทำ
 ทุกอย่างในทางที่ชอบ ไม่ยอมเลิก หรือละทิ้งงานเลี้ย
 ง่ายๆ เพื่อให้งานนั้นๆ สำเร็จไปตามมุ่งหมายของผู้ใหญ่
 ทุกประการ

๑๐. ทำงานมากเห็นเป็นเกียรติ ถ้าตนถูกผู้ใหญ่ใช้ให้ทำงานมากกว่าคนอื่น ซึ่งผู้น้อยทั่วๆไปเข้าทำพอกสมควร เสร็จแล้วก็เลิกไป ตนเองยังต้องทำต่อไป หรือบางทีต้องหอบงานมาไว้ทำงานนอกเวลาในที่พักอีก จนเห็นว่า นี่แหลก เป็นเกียรติ เพราะตนเป็นที่ไว้วางใจของผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เชื่อในความสามารถของตน ท่านจึงมอบหมายภารกิจ ให้ทำงานมากกว่าคนอื่นๆ

ลองคิดดูว่า ทุกวันนี้คนส่วนมากทั่วไปวิ่งทางการทำพยายามสมัครทำที่โน่นบ้างที่นี่บ้างก็มักไม่ค่อยได้ เพราะคนเต็ม เขาไม่มีความจำเป็นต้องจ้างไว้ เมื่อไม่มีงานทำ ใครบ้างจะนับถือว่าเป็นคนดี แม้ในบรรดาผู้ที่ทำงานร่วมกัน มีบ้างใหม่ที่คนทำงานน้อย แล้วจะได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีเกียรติ

ท่านอาจจะคิดไปว่าก็ผู้ใหญ่ยังไงเล่า? เพียงแต่ เช่นชื่อเท่านั้น ครูก็ต้องยกย่องนับถือให้เกียรติผู้ใหญ่ แต่ท่านก็ลืมไปว่า ผู้ใหญ่นั้นแหล่ทำงานมากกว่าเรา หลายเท่านัก เช่น ท่านมีผู้น้อยอยู่ ๑๐๐ คน ก็เมื่อน ท่านทำถึง ๑๐๐ เท่า เพราะคน ๑๐๐ คนนั้น ท่านใช้ ให้ทำจึงได้ทำ ผู้ใดทำผิดท่านก็ต้องรับผิดด้วย ส่วนเรา เป็นผู้น้อยทำเฉพาะงานที่ท่านใช้ และรับผิดชอบเฉพาะ งานที่เราทำเท่านั้น ส่วนงานที่คนอื่นทำ แม้เขาทำผิด เรา ก็ไม่ต้องรับผิดด้วย

นี่แหล่เป็นเครื่องซึ่งให้เห็นว่า การที่ท่านเพียงแต่ เช่นชื่อเท่านั้น ไม่ใช่ของง่าย ท่านต้องไตรตรองพิจารณา ให้รอบคอบ เห็นว่าถูกต้องดีแล้ว พร้อมที่จะรับผิดชอบ ได้ด้วย ท่านจึงเช่นชื่อรับรอง เพราะว่าผู้ใหญ่ที่ดีนั้นจะ

ไม่เช่นชื่อง่ายๆตามที่ผู้น้อยเสนอมาเป็นอันขาด จะนั้น
จึงควรเห็นว่า การได้ทำงานมากนั้นแหลกเป็นเกียรติ

๑๑. ตั้งมั่นอยู่ในกตัญญูตัวที่ หมายความว่าผู้ใหญ่
ที่ปกครองคนทุกคนซึ่งอ้วนเป็นผู้มีอุปการะคุณแก่ผู้น้อย
ทุกคน ถึงแม้ว่าผู้ใหญ่จะไม่ได้ให้อะไรเป็นพิเศษแก่ผู้น้อย
เลยก็ตาม เพียงแต่ท่านได้รับเราเข้าไว้ให้ทำงานในบังคับ
บัญชาของท่านเท่านั้น ก็ซึ่งอ้วนมีอุปการะคุณต่อเราแล้ว
 เพราะถ้าท่านไม่ยอมรับเราเข้าทำ เรา ก็ย่อมไม่ได้ทำงาน
 อันจะทำให้เราเกิดความยากลำบาก เนื่องจากไม่มีงานทำ
 แน่นอน เหตุนี้ผู้น้อยจึงควรแสดงความกตัญญูตัวที่
 ต่อผู้ใหญ่ โดยตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลง
 ด้วยดีโดยเรียบร้อย และให้ของขวัญในโอกาสพิเศษ เช่น
 วันเกิด เป็นต้น หรือช่วยเหลือกิจการส่วนตัวของท่าน
 เท่าที่ตนสามารถทำได้

๑๒. ไม่ตีเสมอผู้ใหญ่โดยทางกาย วาจา และใจ
ในทางกาย เช่น นั่งเสมอผู้ใหญ่ หรือแสดงกิริยา
เอารอย่างผู้ใหญ่ เป็นต้น

ในทางวาจา เช่น พูดจากับผู้ใหญ่คล้ายๆ พูดกับ
เพื่อน โดยใช้วาจาแสดงความสนใจสนมเกินสมควรกว่าที่
ผู้น้อยจะพึงกระทำ แม้ผู้ใหญ่จะเคยเป็นเพื่อนที่ชอบพอกับตนมาก่อน และยกย่องว่าตนเป็นเพื่อนอย่างเดิม ก็
อย่าได้บังอาจแสดงกิริยาตีเสมอในที่ประชุม หรือในที่
สาธารณะ

และใจของตนก็อย่าได้คิดเปรียบเทียบว่า ผู้ใหญ่นี้
ก็มีมือ เท้า และรูปร่างเหมือนกับเรา ไม่เห็นว่าท่านจะ
วิเศษกว่าเรารอย่างไรกัน เป็นต้น เพราะจะทำให้ตนเกิด
ความประมาท และทำอะไรผิดพลาดได้เสมอ

การตีเสมอ ย่อมไม่เป็นที่ชอบใจของผู้ใหญ่ทุกๆ คน
ถึงท่านจะไม่พูดออกมาก ท่านก็คิดไว้ และทราบนิสัยอัน
เลวทรามของตนทันที

หนักเอา เบาสู้ ไม่กลัวงาน
ไม่กัวงาน ไม่กังงาน
ไม่เลือกงาน ไม่เกี่ยงงาน
ไม่หลบงาน ไม่อ้องาน
อาจริงอาจจัง กระตือรือร้น กระฉับกระเฉง

ภาคพนวก

•

เรื่องล่าเดียวยกัน

บันทึกสุภาษิต ข้อคิดเตือนใจ

ผู้บังคับบัญชา และ ผู้ใต้บังคับบัญชา

บางคน...รับบทบาทเป็น ‘ลูกน้อง’

บางคน...รับบทบาทเป็น ‘ลูกพี่’

แต่เมื่อจานวนไม่น้อย...ที่รับบทบาท

เป็นทั้ง ‘ลูกน้อง’ และ ‘ลูกพี่’ ในเวลาเดียวกัน

เรือลำเดียวกัน

•

เรือกีฟูบังคับบัญชาและฟูใต้บังคับบัญชาบั้ง

เป็น “เรือลำเดียวกัน”

๑. เมื่อผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งหลายได้มาร่วมกันทำกิจการด้วยกันแล้ว ก็เปรียบเสมือนได้ลงเรือลำเดียวกัน ขอให้คำนึงถึงหน้าที่ของตนให้เป็นสำคัญ ทำงานให้ดีที่สุด โดยถือคติ :

- ทำงานด้วยปัญญา
- เมตตา เลี้ยงละ
- วาจาเป็นธรรมะ
- ฉันทะสามัคคี

๒. ผู้บังคับบัญชา เปรียบเสมือนกับต้น ผู้ใต้บังคับบัญชา มีหลายหน้าที่ เริ่มแต่เป็นฝ่าย คลังเสบียง ต้นหนน เชือเพลิง ฯลฯ

๓. หน้าที่ของผู้ใด ให้ผู้บังคับบัญชาค่อยดูแล และ มีคำสั่งให้ปฏิบัติตามหน้าที่นั้นอย่างเคร่งครัด ด้วยความ เรียนร้อย เพื่อให้เรื่องนั้นแล่นได้โดยสะดวก ไม่ชนกับทิ่น โลโครก หรือฝ่าพายุคลื่นไปได้อย่างง่ายดาย

๔. ผู้ใต้บังคับบัญชาทำหน้าที่ได้อย่างดี มีความ สามารถ ควรได้รับการตอบแทนอย่างเหมาะสม และถ้า ผู้ใต้บังคับบัญชาทำหน้าที่ไม่ถูกต้อง ควรได้รับการตักเตือน และแนะนำนำพรำสอน ทั้งลงโทษ ด้วยหลักเมตตาธรรม เพราะผู้ทำหน้าที่ไม่ถูกต้อง เปรียบกับรู้ว่าของเรือ กับต้น ต้องทำตนเป็นชันสนย่างไม่ค่อยอุดรอยรั่วของเรือจะนั้น

๕. เรื่อที่ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาได้ลงเป็นเรื่อลำเดียวกันแล้ว ถ้าแต่ละคนไม่ทำหน้าที่ของตนฯ เรื่อที่โดยสารมาด้วยกันนั้น จักแล่นไปอย่างไม่รำเรียน ไปได้ไม่ถึงจุดหมายปลายทางที่ตั้งใจไว้ หรือบางทีอาจทำให้เรื่อร์วจนถึงกับ Jamal ในที่สุด

๖. ที่เป็นเช่นนี้เพราะลูกเรื่อแต่ละคน ไม่รับผิดชอบในหน้าที่ของตน ไปทำหน้าที่อื่นๆ อันมิได้รับมอบหมาย หรือทำนอกเหนือคำสั่ง

๗. อีกลิงหนึ่ง คือ การไม่ช่วยเหลือกัน ในกรณีที่เรื่อเกิดรั่วขึ้นมา ไม่ว่ากรณีใด เกิดขึ้น เพราะผู้ใด และไม่ช่วยกันอุดรูรั่วนั้น ถือว่าธุระไม่ใช่ของฉัน แต่พวกเขาก็จะรู้หรือไม่ว่า ถ้าเรื่อจม ตัวเขาก็จะต้อง Jamal ไปพร้อมๆ กับเรื่อด้วย

๔. แต่ก็มีบางคน ที่ฉลาด เอาตัวรอดโดยลำพัง... ในขณะที่เรอไม่รู้ว่า ก้าวประโยชน์จากเรือนั้นอย่างไม่น่า จะได้รับประโยชน์เลย แต่พอเวลาถึงคราวคับขัน เรือที่โดยสารมานั้นเกิดรั่วขึ้นมา ชิ้นแทนที่จะช่วยกันอุดรูรั่วนั้น เขากลับหาเครื่องซูชีพ แล้วกระโดดหนีไปจากเรือเพื่อหา เรือลำใหม่ อย่างนี้ก็มีอยู่มากเช่นกัน

๕. คนบางประเภทนั้นโดยสารเรือมาด้วยกัน แต่ก็ ไม่คิดจะช่วยเหลือหรือทำอะไรเพื่อให้เรือแล่นไปข้างหน้า อย่างสะดวกและรวดเร็ว ช้ำร้ายยิ่งไปกว่านั้นเมื่อไม่ช่วย แล้วยังจะเป็นตัวถ่วงทำให้เรือไม่สามารถแล่นไปได้อย่าง สะดวก ราบรื่นอีกด้วย ดังสุภาษิตที่ว่า มือไม่พาย แต่ยัง เอาเท้าราน้ำ

๑๐. คนบางคน เพียงลำพังตนเองก็หนักและเป็นภาระแก่เรืออยู่แล้ว ยังไปหาของหนัก ทั้งภาระและเรื่องไม่เป็นเรื่องมาใส่เรืออีก อย่างนี้เมื่อไหร่เรือที่โดยสารมาจึงจะถึงที่หมายเสียที

จึงขอให้ผู้บังคับบัญชา (กัปตัน) และผู้ใต้บังคับบัญชา (ลูกเรือ) ช่วยกัน ร่วมมือกัน นำนาวาที่ท่านนั้งโดยสารมาในลำเดียวกันนี้ แล่นไปให้ถึงจุดหมายด้วยความสวัสดิ์ และมีความสุขทุกถ้วนหน้าด้วยกันทุกคน

น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า

ผู้บังคับบัญชา ก็ต้องพึ่งพาผู้ใต้บังคับบัญชา

ผู้ใต้บังคับบัญชา ก็ต้องพึ่งพาผู้บังคับบัญชา เช่นกัน

ប៉ុន្តែ
សុភាសាទ បានគិតពីរដំឡើង
ឃូបងគបបញ្ចា និង ឃូពិចបងគបបញ្ចា

บ น ก ก

- ผู้บังคับบัญชา...
ต้อง 'ใจกว้าง' และ 'เตี้ยสูง' มากกว่าคนธรรมดาก

ប័ណ្ណក

- ដូចជាកំណែលមួយទៅ...
តួងវិ 'ខាងក្រោម' 'នៃក្នុង' និង 'ក្នុងក្នុង' និង 'ក្នុងក្នុងក្នុង' និង 'ក្នុងក្នុងក្នុង' និង 'ក្នុងក្នុងក្នុងក្នុង' និង 'ក្នុងក្នុងក្នុងក្នុងក្នុង' និង 'ក្នុងក្នុងក្នុងក្នុងក្នុង'

ប័ណ្ណក

- ផ្តល់ជូនសារិយាល័យ.....
ត้องប្រកួតឱំ 'គរាមសាមគគឺ' ให้កេិតមើទីនៅភាគខាងក្រោម

บ บ ก

บ บ ก คือ บุคคลที่มีความสามารถในการตัดสินใจและกระทำการตามวัตถุประสงค์ของตน ไม่ใช่บุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือหรือคำแนะนำจากผู้อื่น บ บ ก ควรจะมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนกระทำการ ไม่ควรหลบหนีความผิดพลาด แต่หากทำผิดพลาดแล้ว ควรจะยอมรับและ改正 บ บ ก ยังคงเป็นมนุษย์ที่มีความรู้สึกและอารมณ์ ไม่สามารถตัดสินใจได้ด้วยความ理性 อย่างไรก็ตาม บ บ ก ควรจะพยายามใช้ความ理性 ในการตัดสินใจและกระทำการ ไม่ใช่ใช้ความรู้สึกและอารมณ์ ที่อาจทำให้เกิดความผิดพลาด

- ผู้บังคับบัญชา...
ต้องมี 'ปัญญา' และ 'ไหวพริบ' ในเรื่องเกี่ยวกับการงาน

ขบก

- ผู้นั้งคันมอไซชา...
ต้องปกครองผู้ได้นั่งคันมอไซชาโดยใช้ทักษิ 'เมตตาธรรม'

ច ប ក ណ

- ផ្តល់ជូនសារិយាល័យ...
ត้องធានាដើម្បី ដែលមានការងារទាំងអស់

บันทึก

๑. ผู้บังคับบัญชา...
ต้องมีความ ‘เที่ยงธรรม’ และ ‘ไม่จำเอียง’

บันทึก

- ผู้บังคับบัญชา...
- ต้องมีความเห็นอกเห็นใจ โดยถือคิดว่า ‘อยู่กันด้วยความรัก’

ប័ណ្ណក

- ដូចប៉ុងគំពារីមួយៗ...
តួនាំ ‘ពេនកៅរោប់បែនិយ័យនៃសំគាល់រាម’ ឬការវាបែនិយ័យនៃសំគាល់គោ។

ขั้นที่ ๗

- ผู้ใต้บังคับบัญชา...

ต้องเป็นผู้มี 'สัมมาคาราะวา' และ 'อ่อนน้อมถ่อมตน'

U n i t

- ผู้ได้บังคับบัญชา...
ต้องเป็นผู้เสมอตนเสมอปัจจัย ‘วางแผนสำหรับ’

บันทึก

ในวันนี้ คุณครูได้สอนเรื่อง ‘การคำนวณและการบวก’ ให้กับเด็กๆ อย่างสนุกสนาน ผ่านการทำกิจกรรมทางกายภาพ เช่น การใช้ไม้บรรทัดและกระดาษในการตัดต่อสี่เหลี่ยมผืนผ้า หรือ การใช้ถุงผ้าและเชือกในการสร้างรูปสามเหลี่ยม ทำให้เด็กๆ ได้ฝึกหัดทักษะการคำนวณและทักษะการบวกอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยวิธีการที่น่าสนใจและน่าตื่นเต้น ทำให้เด็กๆ ต้องการลองทำด้วยตัวเอง คุณครูได้สอนเด็กๆ ว่า การคำนวณและการบวกเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการชีวิตประจำวัน ไม่ใช่แค่เรื่องของการเรียน เด็กๆ ต้องการลองใช้ทักษะที่ได้รับมาในการแก้ไขปัญหาที่พบเจอในชีวิตประจำวัน เช่น การคำนวณเวลาในการเดินทาง การบวกจำนวนเงินในการซื้อของ ฯลฯ คุณครูได้สอนเด็กๆ ว่า การคำนวณและการบวกเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการชีวิตประจำวัน ไม่ใช่แค่เรื่องของการเรียน เด็กๆ ต้องการลองใช้ทักษะที่ได้รับมาในการแก้ไขปัญหาที่พบเจอในชีวิตประจำวัน เช่น การคำนวณเวลาในการเดินทาง การบวกจำนวนเงินในการซื้อของ ฯลฯ

- ผู้ได้บังคับนัยชา...
- ต้องมีสติระลึกรู้ในการกระทำการของตนเอง ‘ไม่เหลือสติ’

ប័ណ្ណ

- ដូចជាបងប៉ែនប៉ុម្មាត្រា...
ត้องເរើយប្រព័ន្ធសាធិប៉ុម្មាត្រា ‘ហាកវាម្យក្នុងគោល’

ប័ណ្ណក

- ផ្លូវតាន់បង្កើតបញ្ជីជាប្រព័ន្ធផ្សពាំង...
ត้องនិរតាន់ការសម្រេចនូវការការពារក្នុងការបង្កើតបញ្ជីជាប្រព័ន្ធ

คำขอบคุณ

ธรรมสภากลและสถาบันนั้นลือธรรม ขอกราบขอบพระคุณพระเดช
พระคุณ เจ้าคุณพระธรรมโภคอาจารย์ หลวงพ่อพุทธอทาลวิกขุ และ^๑
หลวงพ่อปัญญาณนทกิจขุ พระธรรมปีฎก (ป. อ. ปยุตโต) เป็นอย่างสูง
ที่เมตตาแสดงธรรมเทศนา และได้จัดพิมพ์เป็นหนังสือไว้เป็นข้อมูลใน
การดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือ “หน้าที่ผู้บังคับบัญชา : หน้าที่ผู้ใต้
บังคับบัญชา” เล่มนี้ ให้สมบูรณ์และมีคุณค่ายิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ท่าน ‘เขมกะ’ อดีตพระสุธรรมเมธี ป.ธ.๔
เจ้าคุณะจังหวัดอุดรดิตถ์ บิดาผู้ก่อตั้งธรรมสภากล เป็นอย่างสูง ที่รวบรวม
เรียนเรียง หน้าที่ของคนแต่ละหน้าที่ฯ máravarumไว้ให้เป็นหมวดหมู่
ด้วยข้อความที่อ่านเข้าใจและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
ให้ถูกต้องตามหน้าที่ของตนฯ เพื่อการอยู่ร่วมกันบนโลกนี้อย่าง pastoral

ท่านที่ประธานามไว้เพื่อศึกษา หรือมอบเป็นของขวัญ แด่คุณที่ท่านรัก
หรือจัดพิมพ์เป็นธรรมบรรณาการในงานพิธีโปรดติดต่อที่...ธรรมสภากล
เลขที่ ๑/๕-๕ ถ.บรมราชชนนี เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐
โทรศัพท์/โทรสาร: (๐๒) ๔๔๐๘๕๕๕, ๔๔๔๗๙๔๐, ๔๔๐๘๙๗๗, ๔๔๐๘๕๕๔

จัดพิมพ์เผยแพร่

โปรดช่วยสมทบค่าจัดพิมพ์หนังสือเรื่อง 'หน้าที่ของคน' ในราคาระล. ๒๐ บาท
รายรับจากการเผยแพร่หนังสือ สำหรับสนับสนุนโครงการ “อยู่กันด้วยความรัก”

หน้าที่ผู้บังคับบัญชา

974-453-391-9

9 789744 533913